

12. Megadjuk az egyik szófaj, illetve szófaji kategória néhány jellemzőjét:
Nem lehet mondatrész, így nem is bővíthető, de lehet tagolatlan mondat; és csak ritkán toldalékolható.
Jelöljétek meg az ilyen szófajú szavakat!
(A) és (B) hajrá (C) ejnye (D) pszt (E) előtt
13. Hány igenév van összesen Arany János *Toldi* című elbeszélő költeménye *Előhangjának* első versszakában?
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5 (E) 6

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2020/21. ORSZÁGOS DÖNTŐ 7. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a verseny honlapján a megfelelő helyre tett X-szel rögzítsétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik fiúnév betűiből lehet egy újabb szót vagy toldalékos szóalakot kirakni az összes betű felhasználásával? Például: ERNŐ → NŐRE.
(A) ATTILA (B) ZSIGMOND (C) RUDOLF
(D) ZOÁRD (E) ZALÁN
- Melyik betűcsoportból rakható ki (az összes betűt felhasználva) egy – akár ragozott – személyes névmás?
(A) ÁMR (B) EIKR (C) ÉÖVT
(D) EELV (E) KÖÖN
- Jelöljétek meg az alábbi idézettel kapcsolatos igaz állításokat!
„Asszonyom, csillagom, forduljunk mi vissza,
rossz jelenést láttam az éjjel álmomba...”
(A) Az idézett mű műfaja: népballada.
(B) Epikai és drámai vonásai is vannak.
(C) A beszélő a megszólított nő férje.
(D) Az álomban kútba esik egy gyermek.
(E) Útközben villám csap a kocsira elé.
- Összesen hány olyan szó van a 3. feladat idézetében, amelyekben minden mássalhangzó zöngés?
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5 (E) 6
- Melyik meghatározásnak felel meg egy olyan szó, amelynek a belsejében *-nd-* betűkapcsolat van?
(A) lázongó, forradalmár (B) a rendőr régies elnevezése
(C) magas, henger alakú férfikalap (D) oldalról, gyanakodva, lopva néz
(E) csavarodik, kunkorodik
- Melyik három szó elé lehet ugyanazt a színnevet beírni, hogy vele egy létező összetett szót hozzon létre?
(A) tenyér (B) leves (C) piac (D) lista (E) nép
- Milyen szófajú szavak bújnak el az alábbi szóban?
CSELLENGŐK
(A) igekötő (B) névmás (C) igenév (D) névmás (E) főnév

- Mely szavak illenek az alábbi mondatba a kipontozott helyek valamelyikére? Ügyeljenek a szavak jelentésére és helyesírására!
Mások-sarki sikeres expedíciója arra a felfedezőket, hogy a Déli-..... is
(A) Északi (B) sarkalta
(C) sarkallta (D) sarkal
(E) megbirkózzanak
- Hibakereső. Jelöljétek be a valamilyen szempontból (például: nyelvhelyesség, helyesírás) **hibás** mondatokat!
(A) Tegnapelőtt észrevettem, hogy a ház elöl eltűnt a biciklim.
(B) Ha kicsit tovább tart a mérkőzés, akár a győzelem is meg lehetett volna.
(C) Nem kedvelem az olyan műveket, amelyben mindenki meghal a végén.
(D) Jóllehet tegnap elkezdett esni az eső, mégis elmentünk kirándulni.
(E) A kapitány szerint ilyen jó játékkal a fiúknak nyernie kellett volna.
- Ilosvai Selymes Péter Toldiról szóló históriás énekéből idézünk sorokat. Azokat az idézeteket jelöljétek be, amelyek olyan eseményre, cselekményelemre utalnak, amelyek hiányoznak Arany János Toldijából!
(A) „Bolyog és búdosik, mégyen jó Budára,
Csakhamar bójuta ő Pestnek városába.”
(B) „Mészárosnak ott is igen szolgál vala,
Nagy tehéntagokat egyedül hord vala.”
(C) „Csak ételért az szakácsokat szolgálja,
Étel után szennyes fazakokat mos vala.”
(D) „De mikor vitézek rudat hánnak vala,
Miklós is konyháról odaballag vala,
Kétannyira veti, - király csudálja vala.”
(E) „Ottan ő csolnokját vízen elbocsátá;
Az cseh vitéz kérdi: mi légyen annak oka?”
- Ezúttal a magánhangzókat ○, a mássalhangzókat (egy- vagy többjegyű) ◆ jelöli. Az így ábrázolt betűsorok közül azt ikszeljétek be, amelyik megfelelhet egy magyar szónak vagy toldalékos szóalaknak!
(A) ○◆◆◆ (B) ○◆◆◆○◆ (C) ◆◆○◆◆
(D) ◆◆◆○◆◆ (E) ◆○◆◆◆◆